

GUILLAUME DAMMAN

1575 - 1639

door Gaston IMBO

1. GENT - OOMBERGEN

De familie Damman was afkomstig uit Gent. A. De Portemont betitelt Guillaume Damman, in 1623, als 'Jonkheer' en 'ridder', en diens jongere broer Jean François in 1649 als 'jonkheer'. Ik heb niet kunnen achterhalen wanneer de beide Dammans **geadeld** werden. (vermoedelijk door aartshertog Albrecht voor hun inspanningen voor kerk en geloof).

Als **wapen** voerde de familie Damman: schild van sinopel waarop een open toren van zilver, bedekt met een puntdak van hetzelfde (De Herckenrode II, p. 526).

Guillaume Damman was de oudste zoon van Jean Damman, **heer van Oombergen**, en van Marguerite Goetgebuer. Jean Damman was in 1540 eerste schepen van Gent. Hij kocht toen de heerlijkheid Oombergen (De P. II p. 304). Hij kocht ook in 1547, aan de Nederpolder te Gent, twee herbergen (sinds 1360 bekend als "Den grooten Pelicaen" en "Den kleynen Pelicaen") en een paar aanpalende huizen. Hij liet het geheel herbouwen tot een **groot patriciërshuis** (later tot 'Hotel Van Der Meersche', vandaag het moederhuis van de Zusters van de Kindsheid Jezus) (Bronnen door de eeuwen heen... deel 4, na, stad Gent pp. 307-309). Waarschijnlijk is Guillaume Damman ca 1575 in dit huis geboren.

Het "Hotel Damman" of "Dammansteen" of "Huys van Oombergen" werd in 1746 opgetrokken naar plannen van architect David 't Kindt, in de Koningstraat. Sinds 1892 is de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde er gevestigd. Het gebouw is een hoogtepunt van de Gentse rococo-architectuur

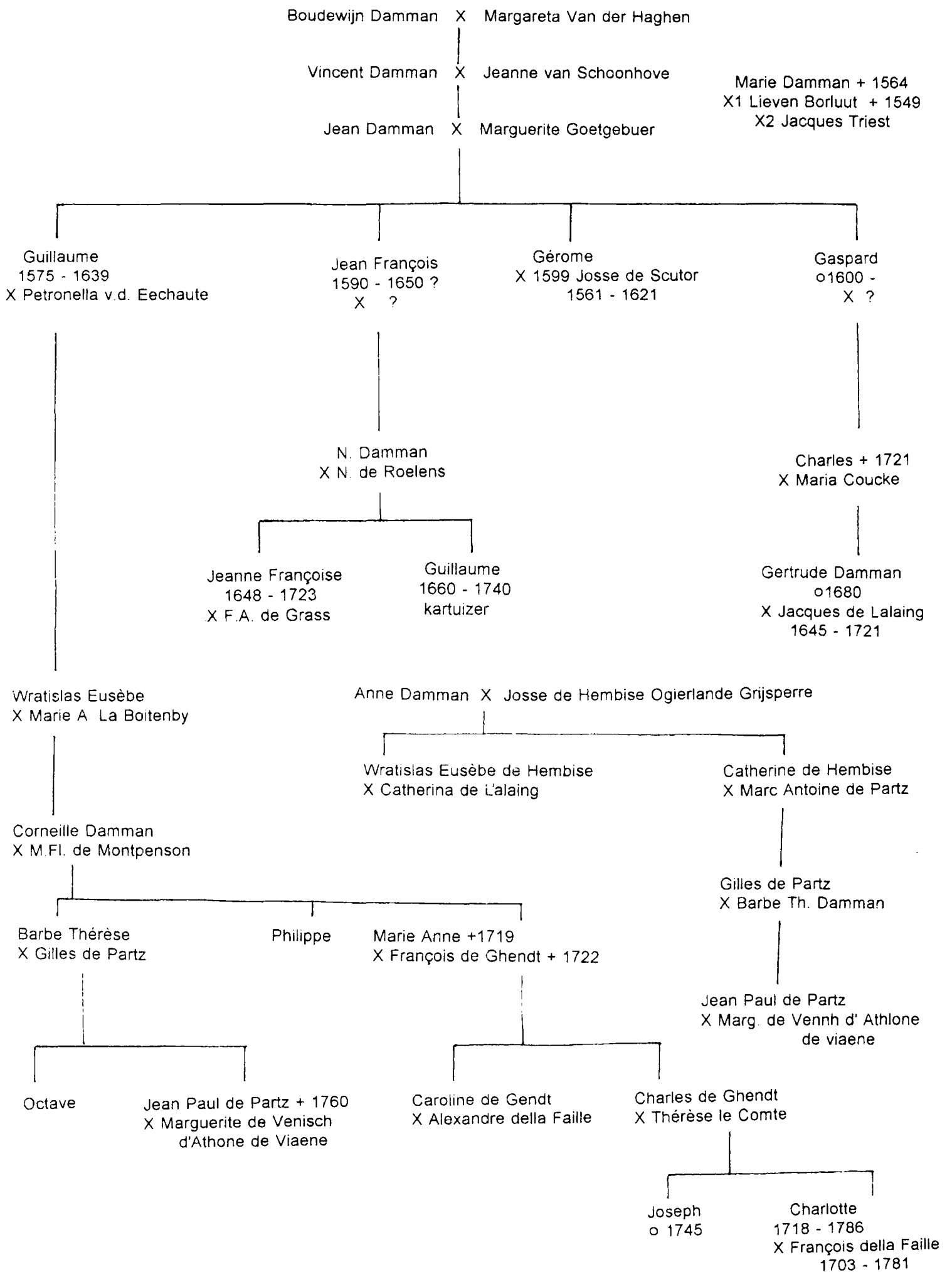
De **heerlijkheid Oombergen** (ongeveer 20 bunder of 25 ha), afhankelijk van de baron van Boelare werd in 1645 door de Spaanse koning Filips IV verheven tot "**vicomté**" (burggraafschap) ten gunste van **Gaspard Damman**, een broer van Guillaume, met patentbrieven gedateerd 17.01.1645 (De P. en Br. p.12, en De P. II p.304).

Charles Damman, kleinzoon van Gaspard, overleed in 1721 zonder mannelijke nakomelingen en de heerlijkheid Oombergen werd geërfd door de baron van Poeke, Charles François de Preudhomme d'Ailly die deze erfenis overmaakte aan Marc Antoine de Preudhomme d'Ailly, burggraaf van Nieuwpoort (De P. II, p. 304). D'Ailly erfde eveneens van Charles Damman de **heerlijkheid Sint-Lievens-Esse** die Ch. Damman gekocht had van de familie Egmont, en die eveneens ressorteerde onder de baronie van Boelare (V. Campen, p.3, De P. II, p. 300).

2. HEMELVEERDEGEM (Hermafredigeim 1015)

Een andere tak van de familie Damman was eigenaar van Hemelveerdegem, een heerlijkheid die van de 11de tot de 13de eeuw in handen was van het geslacht met de naam van het dorp. De adellijke families **de Masmines** (15de eeuw) en **de Mastaing** (16de eeuw) werden er op het einde van de 16de eeuw opgevolgd door een **Damman**: jonkheer **Jean François**, broer van Guillaume. Hij was in 1643 eerste schepen van Geraardsbergen. Hij werd er in 1650 als dusdanig vervangen door Gillis van Waesberghe: "Jonkheer Gillis van Waesberghe, heere van Himdelgem, gesurrogeert bij den Ra-

D A M M A N
allianties met de Lalaing, de Partz, de Gendt, della Faille

de van Vlaanderen, in de plaats van jonkheer Jan Frans Damman". (A. De Portemont, "Recherches..." deel II, p. 47).

De Raad van Vlaanderen "surrogeerde" maar in ernstige gevallen. Wat was er met J.F. Damman gebeurd ? We weten het niet. De kleindochter van J.F. Damman, **Jeanne Françoise**, dame van Hemelveerdegem, erfdame van **F.A. de Grass**, overleed kinderloos in 1723. Haar erfgenamen en opvolgers, **Jeanne françoise de la Pierre**, "marquise de Bonsies" en haar echtgenoot **François le Danois**, marquis de Cernay, verkochten de heerlijkheid Hemelveerdegem ("un fief de 24 bonniers" en "un village à clocher...grand en foncier 80 bonniers") samen groot 100 bunders of zo'n 123 ha, op 29 augustus 1752 aan **Pierre Philippe François Cassina**, baron van Boelare (V.Campen, p. 115).

Deze zeer godvruchtige familietak Damman schonk in 1602 de twee prachtige zijaltaren aan de kerk van Hemelveerdegem en af en toe nog zilversmeedwerk; de preekstoel van 1740 komt uit hun nalatenschap. Aan de ingang van de kerk bevindt zich nog de eenvoudige grafsteen met ingebeitelde tekst en wapenschild van **Johanna Françoise Damman**:

SEPULTURE VAN EDELE
VRAWE JOANNA FRAN-
COISE DAMMAN DOVARIERE VAN
MHER FERDINANDE ALFONSE DE
GRASS BARON VAN NOKERE RID-
DERHEERE VAN TERBORGHT
BUGGENHAUTE GHISTELOF
MAEREGHEM ETE WRASSE VAN
HEMELVERDEGHEM ETE
DE WELCKE IN DESE KERKCKE
GEFONDEERTHEEFT EEN JAER-
GHETYDE MET DISTRIBUTIE
VAN BROODT EN GHELT AENDEN
AERMEN DER PROCHIE ENDE
TWEË WEKELYEKSCHE MISSEN
MET DEN DEPROFUNDIS TOT LAE-
VENISSE VAN HAERE ZIELE DESER
WERELT GHEPASSEERT OP DEN 9
OBER 1723 AUT 75 JAEREN.
BIDT GODT VOOR
HAER ENDE ALLE GHELOOVIGHEN.

3. EEN EMINENT KARTUIZER

GUILLAUME DAMMAN o1660 ? - +1740

Hij was een lid van de adellijke familie Damman - de Roelens, dus een kleinzoon van Jean François en de broer van Jeanne Françoise.

Hij werd geprofest in het kartuizerklooster van Sint-Martens-Lierde in 1686. In mei 1706 werd hij prior van dat klooster tot 1709. In 1714 werd hij prior te Gent en bleef dit tot 1723. In 1732 werd hij prior te Brugge tot 1738. Hij overleed te Brugge in 1740 na meer dan 50 jaar kartuizerschap. (Monasticon Belge, tome VII, vol 5, pag. 932 en volgende).

Van 1709 tot 1714 en van 1723 tot 1732 vertoefde hij waarschijnlijk in de "grande chartreuse" nabij Grenoble.

Hij werd te Sint-Martens-Lierde als prior opgevolgd door **Bruno Van Damme** (geprofest in 1696) die 29 jaar lang prior bleef (tot 1738). Onder zijn leiding werd **de nieuwe kerk gebouwd**, die nu nog bestaat.

4. ALLIANTIES

Uit wat voorafgaat blijkt dat de Gentse familie Damman zeker niet de eerste de beste was. Dit wordt trouwens nog onderstreept door de **huwelijksallianties** die door leden van zijn familie werden aangegaan.

Péronne Damman, een dochter van Jean en dus een zuster van Guillaume, huwde op 17.02.1599 te Gent met Josse de Schutere (o1561 - +06.04.1624), heer van Malstaple, van Avegheer, van Voorde. Zij overleed op 23 maart 1644 te Gent.

Lieven Borluut, ridder van Jeruzalem, heer van Boekel, was de echtgenoot van een dochter van de voorvader van de heer van Oombergen, **Maria Damman**. Hij overleed op 13 mei 1549. Zijn weduwe hertrouwde in 1550 met ridder **Jacques Triest**. Zij overleed op 18 april 1564.

Onze **Guillaume Damman** huwde met **Petronille van den Eechaute**, dochter van **Gilles** (schepen van Geraardsbergen in 1596, ontvanger 1593-1607, geboren 1539 en overleden 11.06.1607) en van Christophelme van den Plassche (+05.05.1609).

De illustere familie van den Eechaute, afkomstig uit Zandbergen (plaatsnaam **Eeckhout** en plaatsnaam **Angherelle**) beroemt zich op haar afkomst van het aloude adellijk geslacht van Aa of van der Aa - **Grimbergen**, reeds vermeld in autentieke akten uit de XIIde eeuw. (De Portemont II, p.139). Die familie leverde de 28ste abt van de St. Adriaansabdij, ook een **Gillis van den Eechaute** (1399-1410) en de ambitieuze **Charles van den Eechaute**, heer van Pumbeke, die, tussen 1615 en 1637, achtmaal burgemeester van Geraardsbergen was (zie een volgende bijdrage over de van den Eechaute's).

De zoon van Guillaume Damman, **Wratislas Eusèbe**, ontvanger van Geraardsbergen in 1632 (De Portemont, II, p. 46) en heer van Laetgoet (een domein in Moerbeke, afhankelijk van de baronie van Boelaere) huwde met **Marie Adrienne Le Boiteulx**, dochter van **Corneille Le Boiteulx** (heer van Moorsel en burgemeester van Aalst, overleden op 24 sept. 1656) en van **Marie Gerardi**.

De zoon van Wratislas Eusèbe, **Corneille Damman**, heer van Laetgoet, was eerste schepen in 1681, 1682, 1690, 1712, 1713 en 1714, en burgemeester van 1683 tot 1686 en nog in 1689, 1693, 1695 en 1697. Hij was hier dus meer dan 30 jaar de invloedrijkste man. Corneille huwde met **Florence de Montpenson**. Zij huwden hun dochter Thérèse Barbe uit aan **Egide (Gillis) de Partz** (+1760), burggraaf van Beaulieu, heer van Buisserain, van Pumbeke, Langacker, Wolfshagen, Vlesenbeek, etc.

Hun zoon **Jean-Paul de Partz** trad in het echt met **Marguerite markiezin de Venish d' Athlone**, dame van de vrijheerlijkheid Viane.

Corneille Damman's jongste dochter, **Marie-Anne** (+10.08.1719) huwde met **François**

de Ghendt, heer van Terdonck (De Herckenrode, IIp.626; De vl.I, p. 55-56), die hier van 1715 tot 1723 ononderbroken eerste schepen en burgemeester was (De Portemont II, p. 56).

De dochter van Guillaume Damman, **Anne** schonk haar hand aan **Josse de Hembise**, heer van Ogierlande, Grijsperre (Gits) etc. Hun zoon **Wratislas Eusèbe de Hembise**, huwde te Geraardsbergen met **Catherine de Lalaing**, dochter van **Ferry Servais**, heer van Zandbergen (+15.01.1670) en van **Anne Marie van der Noot** (+08.12.1660) dochter van Jacques, burgemeester van Brussel. Dat was haar tweede huwelijk. Ze was voordien gehuwd geweest met **Viglius de Grutere**, heer van Idegem, zoon van Antoine de Grutere en **Cornélie van Yedeghem**. De oudere broer van Catharine de Lalaing, **Jacques**, (1645-1721) hertrouwde, na het overlijden van zijn eerste vrouw de Gentse **Marie-Thérèse Rijm** (dochter van baron van Bellem), met **Gertrude Damman**, dame van Hemelveerdegem, dochter van Charles Damman (+1721) en van Maria Coucke. (Goethals, Dictionnaire...)

Als men nu nog weet dat de hoger vermelde Charles van den Eechaute de echtgenoot was van Adrienne van Baersdorp, dochter van jonkheer **Filips van Baersdorp**; dat er van den Eechaute's ook verwant waren met de van Waesberghe's en de de Cra(e)ne's, dan kan men zeggen, de lijst der schepenen van Geraardsbergen overlopend, dat de aanverwante families van Yedeghem, van Waesberghe, van Baersdorp, van den Eechaute, Damman, de Herselles, de Partz, de Grutere, de Crane, de Hembize en de Ghendt gedurende drie en een halve eeuw (1408-1760) de scepter hebben gezwaaid op ons stadhuis (De Portemont, II, p. 31-61).

5. GUILLAUME DAMMAN EN GERAARDSBERGEN

A. OP HET STADHUIS

Guillaume Damman startte hier als **ontvanger** in 1608 (of misschien reeds in 1600: lijsten immers onvolledig in De Portemont's "Recherches...") als opvolger van zijn schoonvader Gillis van den Eechaute.

Het jaar nadien werd hij **eerste schepen** met jonkheer van Baersdorp als burgemeester. Ook in 1617, 1619 en 1630 was hij eerste schepen met als respectieve burgemeesters de familieleden Jonkheer François van Yedeghem, jonkheer Antoon François de Grutere en jonkheer ridder Charles van den Eechaute. Hij was **burgemeester** in 1613 (misschien ook in 1610, 1611, 1612) 1620, 1627, 1638 (1639 ?)

Tijdens de periode 1608 - 1640 genoten de zuidelijke of Spaanse Nederlanden van een **betrekkelijke rust**, na een rampzalige vijftig jaar durende periode van wapengekletter, opeisingen, brandschattingen, plunderingen en verwoestingen aangericht zowel door Calvinisten als door Spaanse legerbenden en "Malcontenten". "Geraardsbergen, een schamel vervallen stadje, likte zijn wonden en herstelde de schade". (Van Waesberghe, "Gerardi-montium..." pag. 35,38). De stad herleeft.

Maximiliaan De Vrient loofde de mooie stad in een Latijns gedicht: "Pulchra Gerardipolis...").

Nicolaas Burgondius dichtte over "Geraardsbergen, de gelukkige verblijfplaats".

Historicus Gramaye beschreef met lof de ganse streek, **Schollaert** en **Hemsius** bezongen de vijvers en de bronnen.

B. DE GILDE VAN SINT ANDREAS

De heropleving van de stad ging vanzelfsprekend gepaard met een **aktivering van het verenigingsleven** en de openbare gemakkelikheden. Eerste schepen Damman stichtte de **krijgsgilde der haakbusschutters of kolveniers**, "hanterende den roere

ofte busse", van Sint Andreas of **Sint Andries**. Reeds bij zijn aankomst en zijn vestiging in de stad verwonderde hij er zich over hier geen gewapende gilde aan te treffen. Naast de reeds in de 14de eeuw vermelde gilden van handboogschutters (Sint Sebastiaan) en van voet- of kruisboogschutters (Sint Joris), trad nu een derde plaatselijke militiegroep op. Waar de schuttersgilden vroeger, voor de uitvinding van het buskruit (circa 1345), voor het eerst gebruikt in de slag van Crécy (1346), met de verdediging van de stad en de burgers belast waren, dienden ze nu enkel nog als tijdverdrijf, met uitzondering van het **roerschieten, met geweer (muskiet) en buskruit**.

Het **privilege**, in juli 1611 door de Aartshertogen toegekend, vermeldt duidelijk de **opdracht van de St. Andreasgilde**: "tot versekertheide ende bewaernisse van voornoemde stede die up te veel plaetsen vague, op ene ende onbemuert es..." (Van Kerckhoven: "De gilden: p.30).

De gilde telde vijftig leden en had haar eerste lokaal, **het hof van St. Andreas**, tussen Dutse- en Vlieghuytpoort (1) waarschijnlijk van 1610 tot ongeveer 1640.

In "Verheerlijkt Vlaandre", deel II lezen we op blz. 84: "'t Huis waarin de leden van het Busschietersgild zamenkomen, stond voormaals in de Beneden-stad bij de Gendtsche Poort, doch tegenwoordig hebben ze hunne vergaderplaets in het oppergedeelte der Stad" (A. Sanderus, 1735). Dat was in de Molenstraat, tussen de Putsemeypoort en de Dendermolens. Op het panoramisch zicht "Gerardimontium" is de ligging aangegeven: achter de huizen Prieels en Landhuis.

Volgens De Portemont ("Recherches... II, p. 95) was Damman een bijzonder handig kolvenier: bij de eerste prijsschiëting (1611) schoot hij met zijn eerste schot de hoofdvogel af. Sanderus had dit reeds vermeld: "Willem Damman...die met algemeene toejuiching het eerst den vogel afschoot". (Keizer Karel deed hem dat voor in Brussel in 1518 en goevernante Isabella deed het hem na in 1625, door de hoofdvogel van de torenspits van de Zavelkerk te Brussel neer te halen).

C. PETRUS CASTELLANUS

(A. Castello) ook genoemd Casteleyn, Van de Castele

G. Damman was een intimus van de beroemde Geraardsbergse hellenist en medicus Petrus A Castello (Van de Castele 1582-1632). (Zijn broer Christoffel de Castello, was enkele malen schepen tussen 1627 en 1641).

Op 24 april 1617 was Guillaume Damman peter van Castello's dochtertje Catharine (De Portemont II, p. 149). Op 1 februari 1614 was Castellanus gehuwd met **Anne van Exaerde** (+1671) dochter van Damiaan van Exaerde, schepen van 1599 tot 1610, overleden in 1613 (2)

D. DE KERK VAN SINT-BARTHOLOMEUS EN PASTOOR HENDRIK CULENS

Burgemeester Damman was ook goed bevriend met pastoor (-deken) Hendrik Culens die in 1596 de karmeliet Fr. Rijmenam als hoofd van de katolieke gemeenschap in Geraardsbergen opvolgde.

(1) De Verbrandhofstraat ontleent hoogstwaarschijnlijk haar naam aan het afgebrand schuttershof van St. Andreas. Door het verdrag van Aken, 2 juni 1668, einde van de Devolutieoorlog, was Geraardsbergen een grensstad geworden. Tijdens de tweede grote oorlog door Lodewijk XIV ontke-tend, nl. de Hollandse oorlog (1674-1678). In 1675 vielen Franse legerbenden onder leiding van goeverneur Chamilly, vanuit Oudenaarde Geraardsbergen binnen langs de Dutsepoort en stichtten brand in het schuttershof en nabije omgeving.

(2) zie volgende bladzijde.

Samen hebben zij zich ingespannen om de vernielde parochiekerk van Sint-Bartholomeus te doen heropbouwen.

De kerk was door beeldenstormers licht beschadigd in 1566 (krachtdadig optreden van Bartel Piens en gezellen), maar de muitende Spaanse tercio's in 1576, en vooral de Gentse Calvinisten, in 1579, hebben het heiligdom geplunderd en zwaar beschadigd.

Filips II, in 1593, en na hem zijn dochter goevernante infante Isabella, in 1599, gaven de magistraat toelating om **taksen te heffen op bier en wijn**, waarvan de opbrengst moest dienen om de kerk "estant quasy du tout ruynée" te herstellen. De werken vorderden slechts langzaam. Een orkaan verwoestte, op 17 september 1609 het dak, de voorgevel stortte in en enkele werklieden werden dood van onder het puin gehaald. (De Portemont, II, p. 250). Daarop stuurde pastoor Culens zijn vriend Damman als pleiter naar de centrale regering te Brussel: "Alvorens is den **burgemeester Damman met jonckheer Charles d'Herselle**, eerste schepen, up den XV october 1613 ghereyst naer Brussele omme te solliciteren tot vervorderinghe ende welvaert van de stede een octroy omme te heffene assyze up de bieren ende te beletten de brauwerijen in tweede mijlen in 't ronde des selven stede...". (V. Fris, "stadsrekeningen nro 540, 1613-1615).

Dit bracht nog een geschil te weeg tussen de stad en de **baron van Boelare François Bernard de Cassina**. De baron verzette zich namelijk tegen het betalen van accijns op bier dat op het grondgebied van de baronie zou gebrouwen worden. Damman loste het geschil in der minne op. Nog geraakten de werken niet af: de heropbouw van het schip zal nog minstens 5000 fl. kosten. En op de "humble supplication et requeste" (de nederige vraag en eis) van de magistraat verleenden de aartshertogen Albrecht en Isabella op 22 september 1617 de toelating om **renten op de stad te verkopen**. Na 40 jaar geraakte de kerk dan eindelijk hersteld. Als dankbetuiging droeg Culens (3) zijn gedichten "Strenae" (feestgeschenken) aan Damman op.

E. VRIEND VAN GELEERDEN EN HUMANISTEN

G. Damman was niet alleen intimus van de medicus-hellinist **A. Castello**; als de doctor in de medicijnen, Bartel van Rode (**Rhodius**) (4)

(2) **Pieter A Castello** werd geboren te Geraardsbergen op 7 maart 1582. Zijn vader Franciscus was kamerheer van Alexander Farnese, hertog van Parma en landvoogd der Spaanse Nederlanden 1570-1592. Humaniora te Mons en in Gent. Universiteit Douai en Orleans: doctor in de rechten, licentiaat in de filologie. In 1609 benoemd tot hoogleraar in de Griekse filologie aan het beroemde **Collegium trilingue van de Leuvense universiteit**. Werd nog **licentiaat in de medicijnen** in 1612 en 1618 **doctor** in de geneeskunde. In 1620 werd hij **professor algemene ziekteleer**. Schreef enkele geneeskunde boeken in het Latijn, o.a. een geschiedenis der geneeskunde: "**Titre illustrum medicorum**" 1619.

(3) **Henricus Culens** (oKortenbergh 1567 - +Geraardsbergen 1647) werd in 1597, na het vertrek van karmeliet "seer diepe gheverseert in de Godtgeleertheit" (Stadsrekeningen 01.05.1596 - 01.05.1597). Hij was nl. baccalaureus in de godgeleerdheid en licentiaat in kerkelijk recht (univ. Leuven). Culens eiste en bekwam een jaarwedde van 200 pond parisis.

Hij was een uitmuntend predikant en publiceerde enkele godsdienstige werken in het Latijn. De Waalse abten van de Sint-Adriaansabdij (de Busegnies, Vincq, Lebrun) hebben zich steeds tegen zijn benoeming als **deken** verzet.

(4) Bartel van Rode was de derde zoon van **Adriaan**, (1530-1598), professor geneeskunde aan de universiteit van Douai.

Bartel was licentiaat in de medicijnen, kreeg geen leerstoel in Leuven (1605) en kwam zich dan in 1618 als geneesheer in Geraardsbergen vestigen. Hij schreef enkele geneeskundige traktaten. Hij was hier schepen in 1617, 1619 en 1621.

Hij overleed hier circa 1630.

In 1618 komt hij in Geraardsbergen wonen en verleent de stad hem een niet geringe toelage van XII pond par. (stadsrekeningen: 01.05.1617 - 01.05.1618)

Hetzelfde jaar kreeg meester **Filips De Rantere** een toelage "over de dedicaere (opdracht) van synen disputen (thesis) in de rechten te Leuven (Stadsrekening 1617-1618).

Kanunnik **Jan van Waesberghe** droeg in 1627 zijn historisch werk "Gerardimontium sive altera imperialis Flandriae metropolis ejusque Castellania" op aan aartshertogin Isabella, aan hoogbaljuw Claude de Croy en aan vier vooraanstaande Geraardsbergenaars: Guillaume Damman, F.Ant. de Grutere, Adr. de Partz en Joh. Prieels.

Christiaan **Schollaert**, zoon van Joos (+1609) werd hoofd van de "scolastrie" en kreeg hiervoor XXV pond par. per jaar. **Vakmensen** "wevers en tapitsiers" werden naar Geraardsbergen gelokt om de oude industries te doen herleven.

Koning Filips IV, in geldnood na de vele oorlogen, wilde in 1626 de stad **Geraardsbergen verpanden**. Het stadsbestuur kocht op het nippertje de verpanding af door 5.000 gulden, geleend te Gent, aan de koning af te dragen. Het was echter maar uitstel van executie: de stad werd in 1653 toch verpand, op 17 maart, aan Karel VI, hertog van Loreinen en Bar (Fris, "Geschiedenis..." p.197, 202).

F. GASPARD VINCQ (5), MINIEMEN EN BENEDIKTINESSEN

Als burgemeester mocht G. Damman in 1613 **Gaspard Vincq** (1575-1659) als 41ste abt van de St. Adriaansabdij begroeten.

Het was deze abt die de verlaten kerk der wevers, **Sint Katarina**, met toestemming van het stadsbestuur aan de **miniemen** schonk, in 1622. Hij zorgde er ook voor dat de **Benedictinessen** van Arras zich in 1624 in Hunnegem konden vestigen. Tijdens zijn burgemeesterschap werd de oude **St. Lukaskerk** door de abdij geannexeerd.

In 1630 regelde eerste schepen Damman, samen met burgemeester Charles van den Eechaute, het geschil tussen stad en hospitaal nopens de betaling van de logeerkosten van de **paters Seminaristen**, die hier vastenpreken hielden (G. De Vos: geschiedenis p. 365).

G. DOMUS DAMMAN

Guillaume Damman woonde nu in een groot patriciershuis, met torentje, nabij de Brusselse of Overpoort.

Het huis Damman lag aan het straatje dat men ten westen van St. Lukas ziet.

Op het "Panorama van Geraardsbergen" (Gerardimontium, vulgo Gheertsberghe) in "Flandria illustrata" (1641) van Sanderus is het "**Domus Domini Damman**" duidelijk afgebeeld onder nummer 15. De naam van het straatje is nu **Kleine Steenstraat**; het heette nog **Dammanstraatje** tot in 1794, nadien **Paterstraatje**, (naar een familie De Pestere). De oudste naam is **Schuddevee** (schuilplaats voor vee), ook **Galgdorok** (stond daar in de 15de en 16de eeuw een galg ?) Nog een andere naam was **Borreganc** (M. Francq: Toponymie...) een smalle weg die naar een bron liep (de bron met pomp boven de Steenstraat of de iets lager gelegen bron in de abdiestraat, het zgn "beddewater" te zien op het schilderij "De Hallebedevaarders" (Fris, p.479, Van Kerckhoven: "Oud Geraardsbergen" p. 38).

(5) **Gaspar Vincq** (o Vaux 1575 - +Brussel 1659). Monnik in de St. Adriaansabdij in 1599. Op 1613 door de medemonniken tot **abt** verkozen was van 1624 tot 1640 abt van St. Denis-en-Broquerore (Bergen) en van 1643 tot 1650 abt van de St. Pietersabdij te Gent. Voerde in 1625 de strikte observantie in. Kreeg te Gent veel moeilijkheden en trok zich terug in de abdij van Affligem.

DOCUMENTATIE

- A. De Portemont: Recherches historiques sur la ville de Grammont (2 volumes)
Gent 1870.
- Baron J. SF. J.L. de Herckenrode: Nobiliaire des Pays-Bas
et du Comté de Bourgogne par M. de Vegiano. 2 volumes (Gent 1865)
- Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen. Deel 4, na Stad Gent (Gent, 1976)
- V. Campen: La baronnie de Boelaere (Grammont, 1930).
- J. Van Waesberghe: Gerardimontium sive altera imperialis Flandriae metropolis
ejusque Castellania (Brussel, 1627).
- Anthoni Sanderus: Verheerlijkt Vlaandre. 2de deel, Leiden, R'dam, s'Gravenhage 1735
- Anthoni Sanderus: Icones Flandriae Illustratae.
- Anthoni Sanderus: De gegraveerde onuitgegeven en verloren geraakte tekeningen...
door G. Caullet (Handzame, 1974). page 24, nota 3.
- F. De Potter en J. Broeckaert: geschiedenis der gemeenten van de provincie
Oost-Vlaanderen. Oombergen (Gent 1895).
- Alphonse De Vlaminck: Filiation de familles des Flandres. 2 volumes.
- Goethals: Dictionnaire généalogique et héraldique. 4 vol.
- V. Fris: Geschiedenis van Geraardsbergen (Gent 1912).
- V. Fris: Uittreksels uit de stadsrekeningen van Geraardsbergen.
(My. geschiedenis en Oudheidkunde, Gent, 1912).
- G. De Vos: "Onser Liever Vrouwen Hospitaal van Geeraardsbergen...
(Geraardsbergen, 1903) pag. 365.
- Van Kerckhoven, pater Marcel C.J.: Noemenswaardige mannen en vrouwen...
(Geraardsbergen 1977) p. 26 en 29.
- Van Kerckhoven, pater Marcel C.J.: De gilden...Sint Andries (G'bergen 1976) p. 29,30.
- Van Kerckhoven, pater Marcel C.J.: Oud-Geraardsbergen (G'bergen zon. dat.) pag. 38.
- Marleen Francq: Toponymie van Geraardsbergen tot 1600
(Gent 1979) pag. 10,11,107,108.

Gaston IMBO.